

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av postlagen****PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det att postlagen ändras. Det föreslås att de kompletterande nationella bestämmelser som förutsätts i Europaparlamentets och rådets förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster tas in i postlagen. Förordningen förpliktar medlemsländerna att nationellt fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Enligt propositionen ska Transport- och kommunikationsverket vara behörig myndighet.

Lagen avses träda i kraft den 23 november 2019.

## MOTIVERING

### 1 Nuläge

#### 1.1 Nationell lagstiftning och praxis

I Finland regleras postverksamheten genom postlagen (415/2011) som trädde i kraft 2011 och genom vilken EU:s tredje postdirektiv genomfördes nationellt. Syftet med postlagen är att säkerställa att posttjänster och i synnerhet samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på rättvisa villkor i hela landet. Lagen tillämpas på tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster och andra posttjänster. Lagens tillämpningsområde omfattar inte tillhandahållande av tjänster som gäller tidningar och tidskrifter, oadresserade försändelser, brevårsändelser, om verksamheten är småskalig, dess ekonomiska betydelse är ringa och dess omfattning sådan att den inte är av väsentlig betydelse för tillgången till samhällsomfattande tjänster, kurirtjänst för brevårsändelser, postpaket som inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, eller postverksamhet som behövs för en näringsidkares egen verksamhet eller som hänför sig till den.

Transport- och kommunikationsverket är tillsynsmyndighet när det gäller postmarknaden i Finland. Verket har till uppgift att se till att postlagen och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas. Transport- och kommunikationsverket säkerställer en basnivå för posttjänsterna i hela Finland samt följer upp postmarknaden och utvecklingen av konkurrensen på postmarknaden. Transport- och kommunikationsverket åläggs i 22 § 1 mom. i postlagen en skyldighet att regelbundet utvärdera marknaden för brev- och pakettjänster. I Finland tillhandahålls transportleveranstjänster av flera olika distributions- och transportföretag, och endast en bråkdel av de transporterade paketen omfattas av postlagstiftningens tillämpningsområde.

Posttjänster hör med stöd av 18 § 20 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. På Åland gäller en egen postlagstiftning, dvs. landskapslagen av den 29 juni 2007 om posttjänster (2007:60).

#### 1.2 Lagstiftningen i EU

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster (nedan *paketförordningen*) antogs den 18 april 2018 av Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. I fråga om gränsöverskridande paketleveranstjänster kompletterar paketförordningen bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (nedan *direktivet*). Direktivet innehåller inga särskilda bestämmelser om myndighetstillsynen av tillhandahållare av gränsöverskridande paketleveranstjänster, om insynen i vissa priser och terminalavgifter eller om överkomliga priser. Medlemsstaternas skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster varierar i omfattning, och direktivet anses inte ensamt kunna säkerställa att priserna på de tjänster som används vid elektronisk handel är överkomliga. Paketförordningen syftar till att förbättra verksamheten på marknaden genom att effektivisera myndighetstillsynen och främja konkurrensen.

Syftet med bestämmelserna är att förbättra insynen i prislister för gränsöverskridande paketleveranstjänster och göra priserna mer jämförbara, vilket särskilt i glesbygden skulle sänka de priser som i synnerhet enskilda konsumenter och detaljförsäljare som bedriver e-handel i liten skala betalar för gränsöverskridande paketleveranstjänster. En bättre insyn i priserna anses gynna i synnerhet enskilda konsumenter, mikroföretag och småföretag. Att insynen i priserna på enskilda paket förbättras och det ses till att priserna är överkomliga har ansetts vara nödvändigt också med tanke på utvecklingen av näthandeln. Paketförordningen har tillämpats sedan den 22 maj 2018, med undantag för artikel 8 som ska tillämpas från och med den 23 november 2019, då de nationella bestämmelser som kompletterar förordningen ska sättas i kraft. Enligt artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska en förordning ha allmän giltighet. Den ska till alla delar vara bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat.

Kapitel I i paketförordningen innehåller bestämmelser om förordningens syfte och mål, tillämpningsområde och definitioner. I kapitel II finns det bestämmelser om tillsynen över gränsöverskridande paketleveranstjänster. Kapitel III i förordningen innehåller slutbestämmelser, och artikel 8 som gäller sanktioner förutsätter att medlemsstaterna vidtar lagstiftningsåtgärder.

I artiklarna 1 och 2 i paketförordningen finns allmänna bestämmelser, dvs. bestämmelser om tillämpningsområdet och relevanta definitioner. Definitionerna överensstämmer till alla delar med definitionerna i artikel 2 i direktivet. Enligt artikel 2 i förordningen avses med paket en annan

postförsändelse än ett skriftligt meddelande som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde och som väger högst 31,5 kilogram. Med paketleveranstjänster avses tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och utdelning av paket. Förordningen tillämpas på alla företag som tillhandahåller paketleveranstjänster och som är etablerade i flera än en medlemsstat. Förordningens tillämpningsområde omfattar dock inte företag som tillhandahåller paketleveranstjänster och är etablerade i endast en medlemsstat, och som bara tillhandahåller inrikes paketleveranstjänster som en del av ett köpeavtal och som en del av detta avtal personligen levererar varor som omfattas av avtalet till användaren.

Enligt artikel 3 i paketförordningen kan medlemsstaterna bibehålla eller införa ytterligare nödvändiga och proportionella åtgärder för att få till stånd bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster, förutsatt att dessa åtgärder är förenliga med unionsrätten.

Artikel 4 i förordningen innehåller bestämmelser om den information som alla de tillhandahållare av paketleveranstjänster som avses i förordningen ska lämna till den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade. De nationella tillsynsmyndigheterna får också införa andra informationskrav utöver dem som avses i förordningen förutsatt att de behövs och är proportionella. Enligt artikel 4.6 får informationskraven inte tillämpas på sådana företag som tillhandahåller paketleveranstjänster och som under det föregående kalenderåret i genomsnitt sysselsatte färre än 50 personer som var sysselsatta med tillhandahållandet av paketleveranstjänster i den medlemsstat där tillhandahållaren är etablerad, om inte tillhandahållaren är etablerad i mer än en medlemsstat.

I artikel 5 i paketförordningen anges det att alla de tillhandahållare av paketleveranstjänster som omfattas av förordningens tillämpningsområde ska förse den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade med en offentliggjord prislista med taxor som gäller priserna på de postförsändelser som nämns i bilagan till förordningen. Dessa uppgifter ska lämnas i början av varje kalenderår. Enligt artikel 5.2 ska de nationella tillsynsmyndigheterna till kommissionen lämna in de offentliggjorda prislistor med taxor som har tagits emot. Kommissionen ska offentliggöra dessa listor på en särskild webbplats.

Artikel 6 i paketförordningen innehåller bestämmelser om bedömning av gränsöverskridande taxor för enstaka paket. Enligt artikeln ska den nationella tillsynsmyndigheten på basis av de offentliggjorda prislistor med taxor som har mottagits i enlighet med artikel 5 fastställa, för var och

en av de enstaka postförsändelser som anges i bilagan till förordningen, vilka gränsöverskridande taxor för paketleveranstjänster från en tillhandahållare i dess medlemsstat, som omfattas av en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och som den nationella tillsynsmyndigheten objektivt anser ska bedömas. I artikel 6.2 räknas de faktorer upp som den nationella tillsynsmyndigheten ska beakta vid bedömningen. Artikel 6.3 innehåller en uppräkningslista av de faktorer som den nationella tillsynsmyndigheten får beakta, när den anser att det behövs.

Bestämmelser om information till konsumenterna finns i artikel 7 i paketförordningen. Enligt artikeln ska avseende avtal som omfattas av direktiv 2011/83/EU alla näringsidkare som med konsumenterna ingår köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser, om möjligt och i tillämpliga fall, innan avtal tecknas tillhandahålla information om valmöjligheter för gränsöverskridande leveranser inom ramen för det aktuella köpeavtalet och om avgifter som konsumenten ska betala för gränsöverskridande paketleveranser, samt i tillämpliga fall, information om näringsidkarens egna förfaranden för hantering av klagomål.

Artikel 8 i paketförordningen innehåller bestämmelser om sanktioner. Enligt artikel 8.1 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av paketförordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. I artikel 8.2 föreskrivs det om att medlemsstaterna senast den 23 november 2019 till kommissionen ska anmäla de rättsakter de antar enligt artikel 8.1. Medlemsstaterna ska dessutom utan dröjsmål till kommissionen anmäla alla eventuella ändringar som rör dessa regler.

I Finland finns det i nuläget tio företag som tillhandahåller gränsöverskridande paketleveranstjänster och som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Företag som tillhandahåller dessa paketleveranstjänster och har mer än 50 anställda och som är etablerade i flera än en medlemsstat är Posti Group Abp, Oy Matkahuolto Ab, Fedex, GLS-Finland, DB Schenker, TNT Suomi Oy, UPS, PostNord Oy, DHL och Bring.

Avsikten med genomförandet av förordningen är inte att utfärda ytterligare nationella bestämmelser.

## **2 Föreslagna ändringar**

## Postlagen

**1 §. Lagens syfte och tillämpningsområde.** I propositionen föreslås att det till 1 § ska fogas ett nytt 5 mom. enligt vilket postlagens tillämpningsområde till vissa delar utvidgas så att det gäller också den verksamhet som avses i paketförordningen. I nuläget omfattar postlagens tillämpningsområde endast sådan förmedling av paket som görs med stöd av den skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som har ålagts ett postföretag. Utvidgningen av tillämpningsområdet baserar sig på kraven i paketförordningen.

**67 §. Allmän styrning, utveckling och tillsyn.** För att göra bestämmelsen tydligare föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som förtydligar Transport- och kommunikationsverkets roll som den nationella tillsynsmyndighet som avses i direktivet och paketförordningen. Det gällande 3 mom. blir som sådant nytt 4 mom.

**75 §. Tvångsmedel.** I paragrafens 1 mom. föreslås ett tillägg som möjliggör att man på överträdelse av paketförordningen kan tillämpa samma påföljder som med stöd av den gällande postlagen tillämpas i fråga om postföretag eller andra sammanslutningar. I och med att det i momentet tas in en hänvisning till paketförordningen genomförs kravet i artikel 8 i paketförordningen enligt vilket medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska enligt förordningen vara effektiva, proportionella och avskräckande. I och med ändringen kan Transport- och kommunikationsverket i sin tillsyn i enlighet med paketförordningen använda samma metoder som vid tillsynen över den övriga postverksamheten. I fråga om sanktionerna tillämpas de rättsmedel som anges i 80 § i postlagen.

### 3 Propositionens konsekvenser

I lagförslaget föreslås det att Transport- och kommunikationsverket ska vara den behöriga nationella myndighet som avses i direktivet och paketförordningen. I nuläget utvärderar Transport- och kommunikationsverket regelbundet marknaden för pakettjänster i Finland i enlighet med 22 § i postlagen. Transport- och kommunikationsverket publicerar årligen en utredning om postmarknaden som också innehåller en granskning av marknaden för pakettjänster.

Insamling, utvärdering och spridning av den information som krävs i förordningen ökar verkets administrativa skyldigheter och utgifter. Uppgifterna beräknas dock inte medföra att Transport- och kommunikationsverket behöver tilläggsresurser.

Pakettförordningens konsekvenser hänför sig utöver till den nationella myndigheten också till stora internationella företag som tillhandahåller pakettjänster och har mer än 50 anställda. På samma sätt som för den nationella myndigheten gäller också för tjänsteproducenterna en förhållandevis betungande skyldighet att samla in och dela information om priset på pakettjänster, vilket ökar de administrativa skyldigheterna och utgifterna. Den föreslagna nationella lagstiftningsändringen anses däremot inte ha några ekonomiska eller andra avsevärda konsekvenser för företagens verksamhet. Förordningen har tillämpats i Finland sedan den 22 maj 2018, med undantag för artikel 8, som medlemsländerna ska tillämpa från och med den 23 november 2019.

#### **4 Beredningen av propositionen**

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet i samarbete med Transport- och kommunikationsverket. Propositionen har varit på remiss...

#### **5 Ikraftträdande**

Lagen föreslås träda i kraft den 23 november 2019.

#### **6 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning**

Propositionen är inte betydelsefull med tanke på grundlagen.

Lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

**Lag**  
**om ändring av postlagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i postlagen (415/2011) 75 §, sådant det lyder i lag 997/2018, och  
*fogas* till 1 § ett nytt 5 mom. och till 67 §, sådan den lyder i lag 997/2018, ett nytt 3 mom., varvid det  
nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

1 §

*Lagens syfte och tillämpningsområde*

Lagens syfte är att säkerställa att posttjänster och i synnerhet samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på rättvisa villkor i hela landet.

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster och andra posttjänster.

Denna lag tillämpas inte på tillhandahållande av tjänster som gäller

- 1) tidningar och tidskrifter,
- 2) oadresserade försändelser,
- 3) brevårsändelser, om verksamheten är småskalig, dess ekonomiska betydelse är ringa och dess omfattning sådan att den inte är av väsentlig betydelse för tillgången till samhällsomfattande tjänster,
- 4) kurirtjänst för brevårsändelser,
- 5) postpaket som inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, eller



- 6) postverksamhet som behövs för en näringsidkares egen verksamhet eller som hänför sig till den.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på internationell postbefordran till den del något annat följer av internationella fördrag som är förpliktande för Finland.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. 5 punkten ska 75 § också tillämpas på överträdelser av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

#### 67 §

##### *Allmän styrning, utveckling och tillsyn*

Den allmänna styrningen och utvecklandet av postverksamheten ankommer på kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 19 § har iakttagits.

Transport- och kommunikationsverket är den nationella myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag vid behov samarbeta med konkurrensmyndigheten och konsumentmyndigheten.

#### 75 §

##### *Tvångsmedel*

Om ett postföretag eller en annan sådan sammanslutning som bestämmelserna i denna lag berör bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga företaget eller sammanslutningen att rätta sitt fel eller sin försummelse.

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut som avses i 1 mom. med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som vidtagits på den försumliges bekostnad betalas i förskott av statens medel. Kostnaderna är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

---

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .

---

Helsingfors

**Lag  
om ändring av postlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i postlagen (415/2011) 75 §, sådant det lyder i lag 997/2018, och

fogas till 1 § ett nytt 5 mom. och till 67 §, sådan den lyder i lag 997/2018, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Lagens syfte och tillämpningsområde*

*Lagens syfte och tillämpningsområde*

Lagens syfte är att säkerställa att posttjänster och i synnerhet samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på rättvisa villkor i hela landet.

Lagens syfte är att säkerställa att posttjänster och i synnerhet samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på rättvisa villkor i hela landet.

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster och andra posttjänster.

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster och andra posttjänster.

Denna lag tillämpas inte på tillhandahållande av tjänster som gäller

Denna lag tillämpas inte på tillhandahållande av tjänster som gäller

- 1) tidningar och tidskrifter,
- 2) oadresserade försändelser,
- 3) brevårsändelser, om verksamheten är småskalig, dess ekonomiska betydelse är ringa och dess omfattning sådan att den inte är av väsentlig betydelse för tillgången till samhällsomfattande tjänster,
- 4) kurirtjänst för brevårsändelser,
- 5) postpaket som inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, eller
- 6) postverksamhet som behövs för en näringsidkares egen verksamhet eller som hänför sig till den

- 1) tidningar och tidskrifter,
- 2) oadresserade försändelser,
- 3) brevårsändelser, om verksamheten är småskalig, dess ekonomiska betydelse är ringa och dess omfattning sådan att den inte är av väsentlig betydelse för tillgången till samhällsomfattande tjänster,
- 4) kurirtjänst för brevårsändelser,
- 5) postpaket som inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, eller
- 6) postverksamhet som behövs för en näringsidkares egen verksamhet eller som hänför sig till den

*Gällande lydelse*

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på internationell postbefordran till den del något annat följer av internationella fördrag som är förpliktande för Finland.

## 67 §

*Allmän styrning, utveckling och tillsyn*

Den allmänna styrningen och utvecklandet av postverksamheten ankommer på kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 19 § har iakttagits.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag vid behov samarbeta med konkurrensmyndigheterna och konsumentmyndigheterna.

*Föreslagen lydelse*

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på internationell postbefordran till den del något annat följer av internationella fördrag som är förpliktande för Finland.

*Trots vad som föreskrivs i 3 mom. 5 punkten ska 75 § också tillämpas på överträdelser av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster.*

## 67 §

*Allmän styrning, utveckling och tillsyn*

Den allmänna styrningen och utvecklandet av postverksamheten ankommer på kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 19 § har iakttagits.

*Transport- och kommunikationsverket är den nationella myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster.*

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag vid behov samarbeta med konkurrensmyndigheterna och konsumentmyndigheterna.

*Gällande lydelse*

## 75 §

*Tvångsmedel*

Om ett postföretag eller en annan sådan sammanslutning som bestämmelserna i denna lag berör bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga företaget eller sammanslutningen att rätta sitt fel eller sin försummelse.

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut som avses i 1 mom. med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som vidtagits på den försumliges bekostnad betalas i förskott av statens medel. Kostnaderna är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

*Föreslagen lydelse*

## 75 §

*Tvångsmedel*

Om ett postföretag eller en annan sådan sammanslutning som bestämmelserna i denna lag berör bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den *eller mot Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 om gränsöverskridande paketleveranstjänster*, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga företaget eller sammanslutningen att rätta sitt fel eller sin försummelse.

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut som avses i 1 mom. med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som vidtagits på den försumliges bekostnad betalas i förskott av statens medel. Kostnaderna är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.